

probos

○ *Kerngegevens
Bos en Hout
in Nederland*

November 2005

STICHTING PROBOS

Werkt aan een duurzame houtketen

Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en een duurzame houtsector.

Deze zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Voor het stimuleren van een goed functionerende houtketen, die zich baseert op duurzaamheidsprincipes, is een goede en onafhankelijke informatievoorziening cruciaal. Daarom verzamelt, bewerkt en interpreteert Probos kwalitatieve en kwantitatieve informatie van het bos tot en met recycling van houtproducten, zowel nationaal als internationaal. Met deze uitgebreide datasets en de goede contacten in binnen- en buitenland kan een gedetailleerd inzicht gegeven worden in de ontwikkelingen van het aanbod, de handel en het gebruik van hout in de diverse schakels van de houtketen.

KERNGEGEVENS BOS EN HOUT IN NEDERLAND

Hout gebruiken we in grote hoeveelheden voor tal van toepassingen. Door productievernieuwing, nieuwe technieken en technologieën komen er steeds weer nieuwe producten bij. Hout levert werkgelegenheid en draagt bij aan de economische ontwikkeling van het landelijk gebied en het bosbedrijf. En ... hout is een belangrijke hernieuwbare grondstof, die CO₂-neutraal is en het milieu in de verwerkings- en verbruiksfasen slechts in geringe mate belast. De bron van hout, het bos, beheren we in Nederland, maar ook daarbuiten in toenemende mate op duurzame wijze. Dit zijn belangrijke troeven waarover de bos- en houtsector beschikt.

Deze kerngegevens geven een beknopt overzicht van enkele relevante ontwikkelingen in het Nederlandse bos en de houtverwerkende industrie. Probos beschikt over meer gedetailleerde informatie.

BOS

OPPERVLAKTE

BOOMSOORTEN

GROEI

HOUTOOGST

BOSEIGENDOM

BEDRIJFSRESULTATEN

CERTIFICERING

HOUT

TOTAAL

RONDHOUT

GEZAAGD HOUT

PLATEN

PULP / OUD PAPIER

PAPIER EN KARTON

TROPISCH HOUT

HANDEL

ADRESSEN

Bos in Nederland (2002)

landoppervlakte (excl. water)	3,4 miljoen ha
aantal inwoners	16,2 miljoen
bosoppervlakte	360.000 ha - 100%
=10,6 % van landoppervlakte, 0,02 ha per inwoner	
strikt bosreservaat ¹⁾	3.000 ha - 1%
nationale parken ²⁾	24.200 ha - 7%
overig beschermd bos ³⁾	56.400 ha - 16%
jaarlijkse bosuitbreiding (2000-2002)	343 ha - 0,1%

1) IUCN-code I

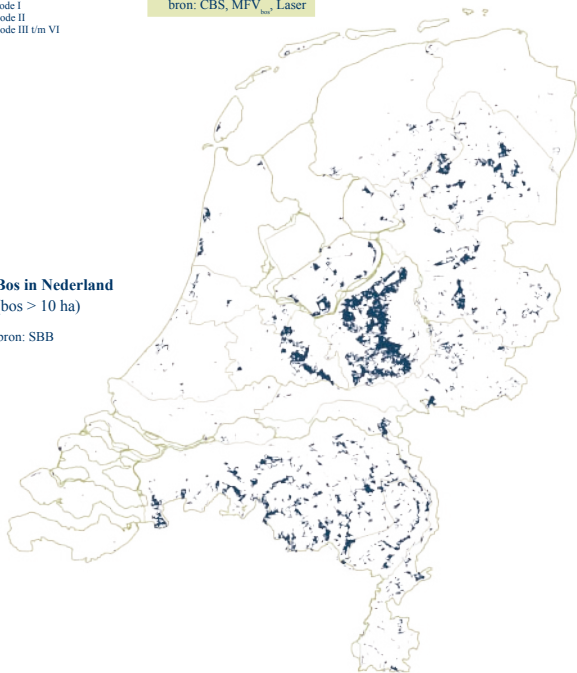
2) IUCN-code II

3) IUCN-code III t/m VI

bron: CBS, MFV_{bu}, Laser

Bos in Nederland (bos > 10 ha)

bron: SBB

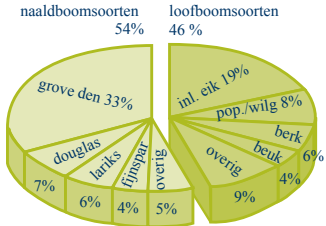
BOOMSOORTEN

Oppervlakteverdeling Nederlands bos naar hoofdboomssoort x 1000 ha (2002)

naaldboomsoorten		loofboomsoorten	
grove den	119	inl. eik	70
lariks	22	populier/wilg	29
douglas	24	berk	21
fijnspar	13	beuk	14
overig	18	overig	32
totaal	196	totaal	166

bron: MFV_{bos}

Boomssoortenverdeling (naar hoofdboomssoort)

Menging in Nederlands bos

x 1000 ha (2002)

Ongemengd loofbos	78	22 %
Gemengd loofbos	80	22 %
Ongemengd naaldbos	108	30 %
Gemengd naaldbos	72	20 %
Open/jong bos	22	6 %
Totaal	360	100 %

bron: MFV_{bos}

GROEI

Houtvoorraad, bijgroei en velling

in m³ spilhout met schors (2002)

staande houtvoorraad	57.600.000 m ³ = 194 m ³ per ha
lopende bijgroei	2.200.000 m ³ * = 8 m ³ per ha *
velling	1.200.000 m ³ * = 55 % van de lopende bijgroei *
dood hout	1.300.000 m ³

bron: MFV_{bos}, *schatting Probos

Houtvoorraad, bijgroei en velling

x miljoen m³ spilhout met schors (2002)

	staande houtvoorraad	lopende bijgroei	velling	velling in % van bijgroei
1995	52,8	2,4	1,6	65
1996	53,6	2,4	1,6	66
1997	54,8	2,4	1,7	69
1998	56,4	2,4	1,6	65
1999	57,4	2,4	1,5	64
2002	57,6**	2,2*	1,2*	55*

bron: Bosdata, *schatting Probos, **MFV_{bos}

HOUTOOGST

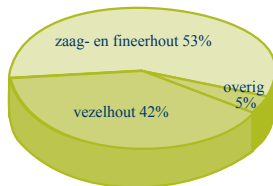
Oogst industrieel rondhout (excl. brandhout)

x 1000 m³ met schors (2004)

zaag-/fineerhout	473
vezelhout	376
overig	46
totaal	895

bron: Probos

Oogst industrieel rondhout

Oogst industrieel rondhout naar soort (excl. brandhout)

x 1000 m³ met schors (2004)

naaldhout	672	loofhout	222
grenen	247	populier	160
douglas	148	amer. eik	18
vuren	142	inl. eik	17
lariks	135	beuk	11
		overig	16

bron: Probos

Eigendom Nederlands bos

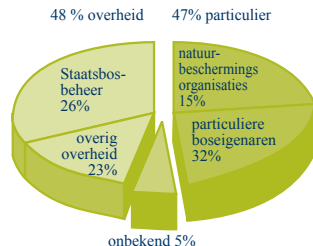
x 1000 ha (2002)

overheid	173
Staatsbosbeheer	92
overig (gemeenten, provincies, e.d.)	81
particulier	168
natuurbeschermingsorganisaties	54
particuliere boscigenaren	114
onbekend	18

bron: MFV_{bos}

BOSEIGENDOM

Boscigendom

BEDRIJFSRESULTATEN

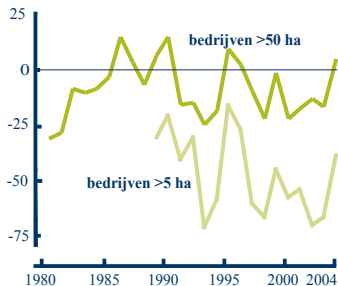
Bedrijfsresultaten particuliere bosbedrijven > 5 ha

in euro's per hectare (2004)

opbrengsten totaal	157
houtopbrengsten	39
subsidies	83
overig	34
kosten totaal	198
bewerkingskosten	111
beheer, leiding, toezicht	69
overig	19
bedrijfsresultaat	-41

bron: LEI

Bedrijfsresultaten in euro's per ha

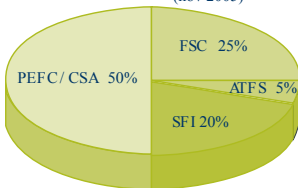
CERTIFICERING

Boscificering (nov 2005)

	gecertificeerde bosoppervlakte x 1000 ha
Wereld	257.888
w.v. tropisch	7.488
Europa	89.233
Nederland	136

bron: websites

Wereldboscificering naar systeem (nov 2005)

Boscificering in Nederland (nov 2005)

Staatsbosbeheer	91.655 ha
Natuurmonumenten	8.734 ha
gemeenten	3.896 ha
particulieren	21.559 ha
overig	10.539 ha
totaal	136.383 ha
= 38% van Nederlands bos	

bron: FSC International

- PEFC - Programme for the Endorsement of Forest Certification schemes
- CSA - Canada's National Sustainable Forest Management Standard
- FSC - Forest Stewardship Council
- SFI - Sustainable Forestry Initiative
- ATFS - American Tree Farm System (zonder beoordeling derde partij)

TOTAAL

Hout en houtproducten totaal

x miljoen m³ rondhoutequivalenten*
(2004)

		(waarvan tropisch)
houtproductie**	1,0	-
import	20,6	1,0
export	8,0	0,1
verbruik***	13,2	0,9

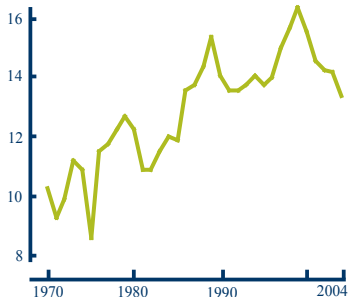
houtproductie in % van verbruik
= zelfvoorzieningsgraad 7,8%

bron: CBS, **Probos

*rondhoutequivalent = de hoeveelheid rondhout die nodig is om een bepaalde hoeveelheid van een product te maken, uitgedrukt in m³ zonder schors

***verbruik is berekend als som van het gecorrigeerde verbruik van de producten

Verbruik hout en houtproducten x miljoen m³

Verbruik naar toepassing

RONDHOUT

Rondhout exclusief brandhout

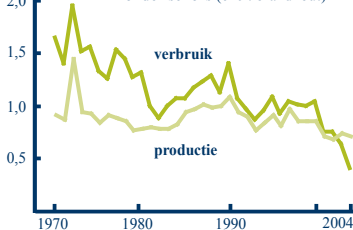
x 1000 m³ zonder schors (2004)

	totaal**	naaldhout	loofhout
productie*	735	550	186
import	305	185	117
export	596	414	178
verbruik	442	321	125

**incl. onbekend

bron: CBS, *Probos

Productie en verbruik rondhout x miljoen m³ zonder schors (excl. brandhout)

GEZAAGD HOUT

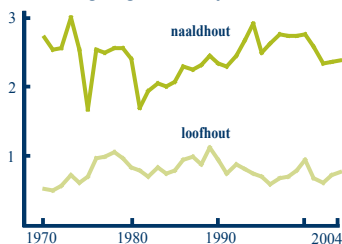
Gezaagd hout

x 1000 m³ (2004)

	totaal*	naaldhout	loofhout
productie**	273	175	98
import	3.438	2.540	838
export	473	295	153
verbruik	3.238	2.420	783

*incl. onbekend bron: CBS, **Probos

Verbruik gezaagd hout x miljoen m³

PLATEN

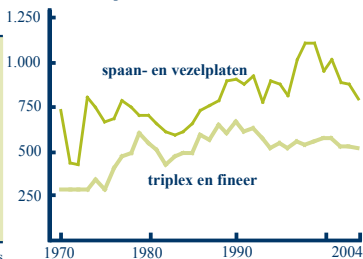
Platen

x 1000 m³ (2004)

	totaal	triplex/ multiplex en finer	spaan- en vezel- platen
productie*	8	0	8
import	1.597	571	1.026
export	308	55	253
verbruik	1.297	516	781

bron: CBS, *Probos

Verbruik platen x 1000 m³

PULP / OUD PAPIER

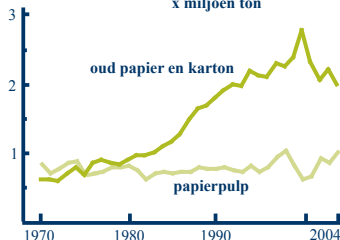
Grondstoffen papier

x 1000 ton (2004)

	pulp totaal	chemische pulp	oud papier/ karton
productie*	119	0	2.380**
import	1.260	1.138	2.101
export	370	310	2.487
verbruik	1.009	828	1.994

**inzameling bron CBS, *VNP

Verbruik papierpulp en oud papier x miljoen ton

PAPIER EN KARTON

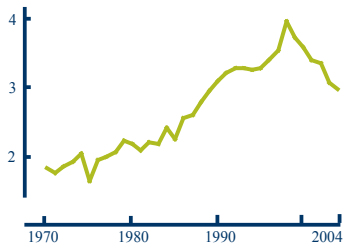
Papier en karton

x 1000 ton (2004)

	totaal	kranten- papier	overig papier en karton
productie*	3.459	422	3.037
import	3.062	358	2.704
export	3.569	320	3.249
verbruik	2.952	460	2.492

bron: CBS, *VNP

Verbruik papier en karton x miljoen ton

TROPISCH HOUT

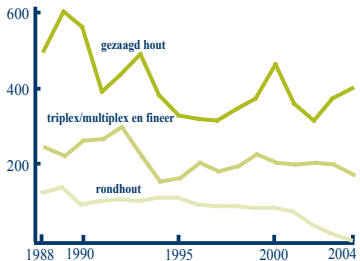
Tropisch hout

x 1000 m³ (2004)

	rond- hout	gezaagd hout	triplex/ multiplex en fineer
productie*	-	19	0
import	22	454	208
export	22	71	28
verbruik	0	402	180

bron: CBS, *Probos

Verbruik tropisch hout x 1000 m³

HANDEL

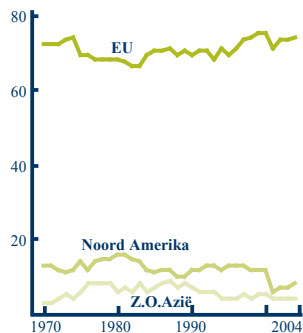
Belangrijkste landen* (2004) van:

	herkomst	%	bestemming %		
Rondhout	- niet-tropisch	België/L.	48	België/L.	66
		Duitsland	38	Duitsland	23
	- tropisch	België/L.	46		
		Gabon	37		
Gezaagd hout	- niet-tropisch	Zweden	25	België/L.	45
		Finland	14	Duitsland	28
		Duitsland	14		
		Rusland	13		
	- tropisch	Maleisië	43	Duitsland	29
		Brazilië	25	België/L.	26
		Kameroen	13	U.K.	14
Triplex en fineer	- niet-tropisch	Finland	45	België/L.	51
				Frankrijk	13
				Duitsland	13
	- tropisch	Frankrijk	28	België/L.	52
		België/L.	26	Frankrijk	12
		Marokko	14		
China		11			
Spaan - en vezelplaten	België/L.	41	België/L.	41	
	Duitsland	25	Duitsland	25	
			U.K.	12	
Houtpulp	Portugal	22	Duitsland	31	
	Zweden	19	Frankrijk	20	
	U.S.A.	19	België/L.	16	
			Zwitserland	11	
Papier en karton	Duitsland	24	Duitsland	20	
	Zweden	23	Frankrijk	13	
	België/L.	12	België/L.	12	
	Finland	11			

* < 10% niet vermeld

bron: CBS

Import hout en houtproducten in % volume

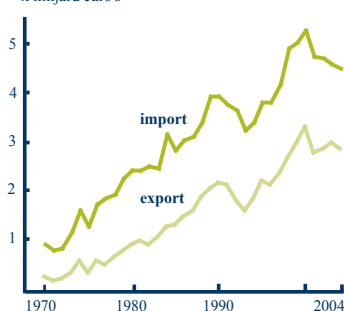
Waarde handel
x miljoen euro's (2004)

	import	export
rondhout*	22	26
w.v. naaldhout	10	14
loofhout	12	10
w.v. tropisch hout	5	2
gezaagd hout	821	179
w.v. naaldhout	420	67
loofhout	398	109
w.v. tropisch hout	228	50
triplex en fineer	266	38
w.v. tropisch hout	116	19
spaan- en vezelplaten	270	51
houtpulp	575	200
w.v. chemische pulp	506	155
papier en karton	2.176	2.020
w.v. krantenpapier	169	161
oud papier en karton	167	235
resthout	37	25
brandhout en houtskool	9	8
totaal	4.344	2.783

*excl. brandhout

bron: CBS

Waarde handel hout en houtproducten
x miljard euro's

Algemeen Vereniging Inlands Hout (AVIH)

Postbus 735, 3700 AS ZEIST
tel: 030-6930040 fax: 030-6925045
e-mail: info@avih.nl
website: www.avih.nl

Alterra

Postbus 47, 6700 AA WAGENINGEN
tel: 0317-474700 fax: 0317-419000
e-mail: info.alterra@wur.nl
website: www.alterra.nl

Bosschap

Postbus 769, 3700 AT ZEIST
tel: 030-6930130 fax: 030-6933621
e-mail: algemeen@bosschap.nl
website: www.bosschap.nl

De Landschappen

Postbus 31, 3730 AA DE BILT
tel: 030-6017205
e-mail: secretariaat@landschappen.nl
website: www.landschappen.nl

Emballage en Pallet Vereniging (EPV)

Postbus 90154, 5000 LG TILBURG
tel: 013-5944303 fax: 013-5944749
e-mail: epv@wispa.nl
website: www.epv.nl

ADRESSEN

Federatie Particulier Grondbezit

Postbus 645, 3700 AP ZEIST
tel: 030-6934555 fax: 030-6933794
e-mail: fpg@grondbezit.nl
website: www.grondbezit.nl

FSC Nederland

Postbus 118, 3970 AC DRIEBERGEN
tel: 030-6926398 fax: 030-6922978
e-mail: info@fscnl.org
website: www.fscnl.org

Informatiecentrum Papier en Karton

Postbus 840, 1180 AV AMSTELVEEN
tel: 020-6543043 fax: 020-6543044
e-mail: infocentrum@papierinfo.nl
website: www.papierinfo.nl

Kenniscentrum Papier en Karton

Postbus 5486, 6802 EL ARNHEM
tel: 026-3653515 fax: 026-3653520
e-mail: info@kcpk.nl
website: www.kcpk.nl

Ministerie van Economische Zaken

Postbus 20101, 2500 EC 's GRAVENHAGE
tel: 070-3798911 fax: 070-3474081
e-mail: ezinfo@postbus51.nl
website: www.minez.nl

Ministerie van LNV, Directie Kennis

Postbus 482, 6710 BL EDE
tel: 0318-822500
website: www.minlnv.nl

Ministerie van LNV, Directie Natuur

Postbus 20401, 2500 EK 's GRAVENHAGE
tel: 070-3786868 fax: 070-3797806
website: www.minlnv.nl

Nederlandse Bond van Timmerfabrikanten (NBvT)

Postbus 24, 1400 AA BUSSUM
tel: 035-6947014 fax: 035-6944910
e-mail: info@nbvt.nl
website: www.nbvt.nl

Nederlandse Vereniging van Klompenfabrikanten

Celsiusstraat 20, 5223 CB 's HERTOGENBOSCH
tel: 073-6215833 fax: 073-6215833

Platform Hout in Nederland (PHN)

Postbus 564, 6700 AN WAGENINGEN
tel: 0317-412193 fax: 0317-412193

Staatsbosbeheer (SBB)

Postbus 1300, 3970 BH DRIEBERGEN
tel: 030-6926111 fax: 030-6922978
e-mail: info@staatsbosbeheer.nl
website: www.staatsbosbeheer.nl

Stichting Bosdata

Postbus 335, 6700 AJ WAGENINGEN
tel: 0317-466555 fax: 0317-410247
e-mail: mail@bosdata.nl
website: www.bosdata.nl

Stichting Nationaal Groenfonds

Postbus 15, 3870 DA HOEVELAKEN
tel: 033-2539255 fax: 033-2539595
e-mail: info@groenfonds.nl
website: www.groenfonds.nl

Unie van Bosgroepen

Postbus 8187, 6710 AD EDE
tel: 0318-672628 fax: 0318-672629
e-mail: unie@bosgroepen.nl
website: www.bosgroepen.nl

Ver. van Nederl. Houtondernemingen (VVNH)

Postbus 1380, 1300 BJ ALMERE
tel: 036-5321020 fax: 036-5321029
e-mail: info@vvnh.nl
website: www.vvnh.nl

Ver. van Nederl. Papier- en Kartonfabrieken (VNP)

Postbus 731, 2130 AS HOOFDDORP
tel: 020-6543055 fax: 020-6543064
e-mail: info@vnp-online.nl
website: www.vnp-online.nl

Wageningen Universiteit

Leerstoel Bos- en Natuurbeleid
Postbus 347, 6700 AA WAGENINGEN
tel: 0317-478004 fax: 0317-478005
e-mail: barbara.kolijn@wur.nl
website: www.dow.wur.nl/fnp

Voor meer informatie:

Stichting Probos

Postbus 253

6700 AG Wageningen

tel: 0317-466555

fax: 0317-410247

website: www.probos.net

email: mail@probos.net

Stichting Probos

Nieuwe Kanaal 9a Postbus 253 6700 AG Wageningen

tel. +31(0)317-466555 fax +31(0)317-410247

mail@probos.net www.probos.net

Deze publicatie is mogelijk gemaakt door bijdragen van het Bosschap, de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Papier- en Kartonfabrieken (VNP), de Nederlandse Emballage- en Palletindustrie Vereniging (EPV) en de Vereniging van Nederlandse Houtondernemers (VVNH)